

www.bedreinnemiljoforbarn.no

epost: post@nfbib.org

25 år 2021

Oslo, Kristiansand, Gjøvik, Trondheim,

Nes 12. februar 2023

Helseminister Ingvild Kjerkol

Helse- og omsorgsdepartementet

Hvorfor velger Helseministeren å prioritere bort viktige sykdomsforebyggende arbeid, et arbeid som vil gi bedre folkehelse og reduserer presset på sykehusene og sykehusenes kostnader?

Regjeringens budsjettnedskjæringer har som konsekvens at FHI har besluttet å legge ned sin fagkompetanse på inneklima. Å legge ned denne fagkompetansen som gir langsiktig forebyggende folkehelsearbeid, ikke minst for barn, vil medføre usikkerhet i befolkningen, dårligere vedlikehold av skoler og institusjoner, dårlig folkehelse og mer og dyr behandling både i primærhelsetjenesten og i sykehusene. Kort sagt, beslutningen vil på kort og lang sikt føre til dårligere allmennhelse og dårligere samfunnsøkonomi.

Er dette helseministerens mening?

Rapporten til Helsepersonellkommissjonen foreslo et forskningsprogram som har en kostnad på 500 mill. kroner per år i ti år, til sammen 5 mrd. En overordnet målsetning med programmet er at det skal bidra til arbeidsbesparende prosesser og personellbesparende teknologi.

Hva med å satse på forebygging nå, og ikke nedlegg forebyggende arbeid?

Kan godt forebyggende arbeid lette presset på kostnader til sykehusene og deres behov for arbeidskraft?

Vi er 90% av tiden inne – hvem skal ha kompetanse for å kunne gi råd om inneklima?

Hvem skal føre inneklimakompetansen og rådgivningen videre?

FHIs inneklimakunnskap skulle vært oppdatert og videreutviklet til beste for samfunnet, ikke avviklet? Hvem skal nå oppdatere de faglige normer for inneklima?

Dokumentasjonen for inneklimaets betydning for barns helse – finnes blant annet i faktagrunnlaget:

– Inneklima i skoler og barnehager, Helsemessig betydning for barn og unge av FHI og Helsedirektoratet, oktober 2016.

Hvem skal oppdatere denne når ny forskningsbasert kunnskap kommer?
Hvem skal gi objektive råd uten noen form for økonomiske bindinger i inneklimaspørsmål?

Er det de private bedrifter og markedet som nå skal gi befolkningen råd?

Gjentatte kartlegginger av skoler etter Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. har vist at opp mot 40% ikke oppfyller kravene til det fysiske skolemiljøet. Noen elever tilbringer hele oppveksten på skoler som drives i strid med gjeldende lov og forskrift, og mange melder om hodepine, tretthet og luftveisplager. Med andre ord får ikke alle barn og unge oppfylt sin rett til det forskriftsmessige arbeidsmiljøet. Dette er ikke god forebygging.

Tre viktige spørsmål blir:

- Hvem skal bistå kommuner og helseregioner med råd om godt inneklima?
- Hvem skal gi råd til Helsedirektoratet, departementer og Stortinget om viktige prioriteringer fremover?
- Hvem skal gi råd til regjering og befolkning om viktige tiltak om inneklima under neste pandemi?

Det pågår nå et arbeid med den nye Folkehelsemeldingen. Norsk Forum for Bedre innemiljø for Barn (NFBIB) informerte i sitt høringsinnspill til Regjeringen Støres Folkehelsemelding i 2022 blant annet om:

«God folkehelse starter i tidlige barneår.

God folkehelse legges fra tidlige barneår. Barn er mer følsomme/sårbare for luftforurensninger enn voksne. Spesielt de minste puster inn mer luft i forhold til kroppsvekt, har større grad av hånd-til-munnkontakt og er generelt dårligere til å unngå eksponeringsituasjoner. Med andre ord, må vi gi barn et godt innemiljø å vokse opp i. Den folkehelsen som legges til grunn i barneårene skal de bære med seg inn i voksenlivet, gjennom hele livsløpet.

For Folkehelse sett i et livsløpsperspektiv er det av største viktighet at barns start i livet blir så frisk som mulig med et godt innemiljø. Det gir grunnlag for en livslang god folkehelse».

Hva med å satse på forebygging i stedet for å nedlegge dette?

NFBIB ber helseministeren om å opprettholde og å utvikle fagfeltet inneklima og det forebyggende helsearbeidet som en del av folkehelsearbeidet - IKKE legge det ned.

Med vennlig hilsen
Norsk Forum for Bedre Innemiljø for Barn v/styret
Tore Andersen, leder
Marianne Bjerke
Finn Levy
Rolf E. Hoaas
Jan Vilhelm Bakke

NFBIB vedlegger to oppdaterte artikler om inneklimaets betydning for samfunnet.

[Indoor air pollution kills and science needs to step up \(nature.com\)](#)

[Hidden harms of indoor air pollution – five steps to expose them \(nature.com\)](#)